

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panegyricvs, Die Natali Academiae Theodorianae
Paderbornensis, Reuerendissimo, atq[ue] Illustrissimo
Principi, ac Domino, Theodoro, Episcopo Ecclesiae
Paderbornensis, S. R. I. Principi, Fvndatori Eivs ...**

Horrion, Johann

Paderbornæ, 1616

Capvt V. Viri sanctitate & doctrina illustres, qui è Paderbornensi Gymnasio
prodierunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14243

D E O gratum existimasse, atque si aras, & templa poneret. Qui ita de codicibus, mutisque membranis sentiebat, quid is se facere credebat, cum ipsos adolescentium animos, quorum paullò post innocentia, atque doctrina Ecclesiae dignitas niteretur, optimis disciplinis imbueret? Si enim qui rudes hominum animos C H R I S T O conciliant, ij quoddam sacrificij genus, ut est apud Apostolum, D E O faciunt, [Rom. 15. v. 16] nihilne operantur, qui ipsos plurimorum magistros mox futuros omnia ea litteratura expoliendos curant, qua sit opus ad tam augustum, & humano generi salutare munus pro dignitate sustinendum? Equidem nihil dubitem negare ullam hecatomben D E O perinde decoram, gratamque esse potuisse, atque ornatissimus ille nobilium adolescentum coetus, qui illis temporibus in Paderbornensi Ecclesia, cum omnium praestantium artium scientiam percipissent, alij ad alias Ecclesias regendas vocati, illustribus suam quisque promeritis ornauerunt.

C A P V T V.

Viri sanctitate, & doctrina illustres,
qui è Paderbornensi Gymnasio
prodierunt.

I N ijs fuisse legimus Vnyvanum Meinverci, atque [Adam. Bremen. c. 86] Imadi propinquum, qui è Choro Paderbornensi, ut loquitur Adamus, assumptus, atque à S. Henrico Archiepiscopus Bremensis renunciatus, satis ostendit, praecleara se quaedam Paderbornae sapientiae, & virtutis rudimenta posuisse. Hic est enim ille Vnyvanus, qui Bernardum Saxoniae ducem res novas aduersus Henricum sanctissimum Caesarem molientem, omnes Saxoniae Ecclesias

inaudito scelere vexantem, & quod nefas est dictu, Vandalorum gentem per summam impietatem à Christianis sacris ad Ethnicam superstitionem minis armisque cogentem fregit, ac domuit. Ille perpetua necessitudine doctissimis viris iungebatur, quos partim nusquam ab latere suo dimittens, omnibus in negotijs adhibebat: partim ad traducendos ad CHRISTVM populos in Daniam, ac Norvvegiam amandabat. In illo tanta erat fluxarum opum despicientia, vt non dubitaret, ingentibus Ecclesiæ suæ sumptibus, atque iacturis, Aquilonares reges, populosque prensare, & dum eorum animos CHRISTO conciliaret, suarum fortunarum detrimenta in lucro ponere. Educat[us] est deinde Paderbornæ cum Imado S. Anno Archiepiscopus Colonienfis, vt refert auctor vitæ S. Meinverci. neque refert, quod eius institutio à Lamberto Schafnaburgensi, & alijs, Ecclesiæ Bambergensi attribuitur. Id enim eò factum esse suspicor, quod idem deinde Bambergensis Ecclesiæ Scholasticus fuit, atque ita cum in vtraque litteras didicisset, potius habita est ratio eius, in qua præterea docuisset. Facile quoque indaxerim animum, propter incredibilem D. Henrici in vtramque Ecclesiam amorem, & pietatem tantis munificentia documentis testatam, ea tempestate singularem quandam Paderbornensium cum Bambergensi Ecclesia amicitiam, ac societatem intercessisse. nam post mortem quoque D. Henrici, Poppo Paderbornensis Episcopus, qui Imado successit, Bambergensis Ecclesiæ Præpositus fuerat: vt jam non sit necesse perue[stigare], quemadmodum fieri potuerit, vt idem S. Anno & Bambergæ, & Paderbornæ sit eruditus. Porro de S. Annonis laudibus dicere quid attinet? Cui enim ignota est illius viri prudentia, qui Henrico III. Cæsare necdum ad regnandum maturo, cum eius esset tutor designatus, vniuersum

sum

sum imperium aliquot annos suis humeris sustinuit. Quis de eius facundia nihil legit, quo dicente complorantium gemitu templa personabant? Nam morum sanctitas tot miraculis confirmata diuinitus, & publicis Ecclesiae factis consecrata latere neminem potest. Annoni jungitur ab auctore vitæ B. Meinverci, in Gymnasio Paderbornensi condiscipulus, Fridericus Monasteriensis Episcopus, nempe is qui Sextus decimus est ordine; si Krantzio credimus, Marchionis Misniae filius. Hic quantum ex Annonis, & Imadi contubernio, ac condiscipulatu profecerit, perpetua in viros doctos voluntate, & singulari quadam excelitate mentis ostendit. Forte cum Monasterium venisset, reperit viros Ecclesiasticos non paucos, doctos iuxta ac pios, laudabilem inter se quandam Religionis, & litterarum societatem coijisse. Ad hunc cœtum, ut est in excellentibus ingenijs insatiabilis proficiendi cupiditas, sese eueffigio aggregavit. Factus deinde Episcopus ad eam Sacram D. Mauritij in suburbano extruxit, fundatoque ad eam honestissimo Canonorum Collegio, quantum in se fuit prouidit, ne vnquam Ecclesiae suae eorum hominum copia desset, quorum institutis, ac moribus plurimum ducebatur. Et quanquam, cum in fula Magdeburgensi à plurimis dignissimus iudicaretur, Veziloni D. Annonis germano posthabitus est, tamen nihil animo fractus, aut deiectus, illustre de se documentum dedit, non esse quod, qui jam inde ab adulescentia, virtutum sibi, & sapientiae ornamenta pararunt, altiozem alijs dignitatis gradum inuideant, cum in eorum sit manu, in quocumque fuerint collocati, proprium ei quoddam decus ac splendorem impertiri. Hos consecutus est S. Altmannus, qui, ut loquitur eius vitæ scriptor, Paderbornæ ad regimen scholarum delectus, multosq; annos eo munere præclare functus, primum Praepositus Aquigranen-

[ibid.]

[Metrop. 1. 5. c. 8]

[Chron. Monast. MS.]

[Edita à V. Cl. Sebast Tég-nagel è Bibliotheca Casarica.]

[Lamb.
Schafn
an. 10, 6]

[Helmoldus
histor. Slau.
l. i. cap. 43.
Krantz l.
6. Metrop.
cap. 2. Sa-
xon. l. 5. c.
29.]

granensis, ac deinde Episcopus Patauiensis est renuncia-
tus. Is in conuentu Triburienfi, vbi Henrico Tertio Im-
peratore grauiffimorum criminum à Principibus reo fa-
cto, atque à Gregorio VII. Pont. Max. facris interdicto de-
summa Reipub. agebatur, vnà cum Sigehardo Patriarcha
Aquileienfi, eiusdem Pontificis vicem egit, vir, vt ait
Lambertus, **Apostolicæ conuersationis, & magna-
rum in Christo virtutum.** Neque verò præteriri de-
bet Vicelinus vir longè sanctiffimus, quem Holfatorum,
plurimorumque ad Aquilonem populorum Apostolum
recte dixeris. Ad eorum salutem procurandam cum ef-
set designatus à Deo, essetque insigni vitæ integritate,
sed minimè pari doctrina præditus, huius ei quoque com-
parandæ casum obtulisse dicitur. Versabatur Vicelinus
in vltiori Saxoniam, in familia feminæ illustris, cuius tene-
ros liberos erudiebat. forte, vt inter potentium asseclas, &
familiares fieri solet, fuit qui herilem illi gratiam, felicesque
successus inuideret. Is cum summa viri innocentia nul-
lam obrectandi materiam daret, inscientiam exagitare
aggreditur. Promit versum ex Achilleide Statij Papinij,
cuius explicatio aliquid supra vulgus eruditionis exposce-
ret. Eum locum sibi explanari conuitio flagitat. hic, cum
bono Vicelino hæreret aqua, ille scilicet illudere, & expro-
brare, quòd ipse rudis & imperitus alios se docere posse
confideret. Pupugit hæc oratio, vt minimè malum, ita
neque vilem abiectumque animum. Ergò dolore dissimu-
lato, atque in discendi studium conuerso, Paderbornam
aduolat, vbi sub Hermãno viro doctiffimo, de omni prope
genere doctrinarum scholas celebrari cognorat. Ibi tan-
tum progressionis breui habuit, vt magistrum subinde in-
docendo subleuaret, & secundas partes ageret, mox etiam
Bremæ Ludum ipse administraret. Aliquot post annis, cum
ferre

ferre non posset in Slauorum, siue Vandalorum gente, quorundam scelere, fidem Christianam vulgò abijci, atque prodi, sanctius quoddam docendi munus est exorsus. Traiecto siquidem, cum aliquot eiusdem propositi socijs, Albi, & facta ab Henrico Vandalorum Principe potestate, viginquinque ipsos annos per incredibiles ærumnas, summamq; vitæ sanctitatem, toto animo ad reuocandos ab Idolis ad CHRISTVM populos incubuit. Ad extremum ab Hartvvico Hamburgensi Archiepiscopo, Aldenburgi, quæ Ecclesia complures annos Slauorum furore deserta squallebat, jam grandis natu Episcopus est constitutus. In quo dignitatis gradu nihil de illa pristina docendi, miserisque ad frugem reducendi contentione remisit, neque vnquam remisisset, nisi plura quotidie pro DEI gloria sanctè facere, & fortiter pati meditantem mors oppressisset, atque ad partam tot laboribus in cœlo palmam aliquando vocauisset. Hos tales ac tantos viros, cuiusmodi vix singulos singulæ ætates ferunt, vno fermè seculo omnes Paderborna formauit, vel perfecit, quo tempore non in ea modo à ciuibus, sed etiam ab exteris simul de Christianæ virtutis, simul de ingenuarum artium gloria certabatur. Tunc omnibus persuasum erat, flagitium esse si, cum parens liberis patrimonium augere laboraret, animi bona, quibus Reip. profint habeant necne, flocci non faceret. Tunc maiorum insignia, & natalium splendor ei probro censebatur esse, qui, dum per ætatem liceret, propria sibi decora non quæsisset, quibus relictam à progenitoribus claritudinem tueretur, & augetet. Tunc seriò sentiebant viri Ecclesiastici dignitatem illam sui ordinis, quam maiores nostri, præ ceteris gentibus, opibus, clientelis, ditione florentissimam esse voluerunt, sine Christianæ sanctitatis, & rectæ scientiæ studijs, in quibus omnis eorum vera gloria vertitur, retineri nullo modo

modo posse. Tunc denique Antistites perinde erant animati, atq; te, Princeps Illustrissime, nunc videmus, vt me hæc ipsa reputantem spes oblectet fore, vt, cum tu nobis Meinverci, atque Imadi felicia tempora restituas, si hæc iuuentus ad omne decus nata, tuis sapientissimis consilijs, optatisq; respondeat, ex ea Annones, Altmannos, Vicelinos aliquando videamus.

CAPVT VI.

Paderborna Imperatorum in VVestphalia proprium domicilium.

SPERO equidem neminem fore tam duri oris, qui, cum tot Reip. lumina se Paderbornæ exortum, lucemque suam acceptam ferre testentur, etiam ambigat, sitne Paderborna præstantibus ingenijs percolendis idonea. Potest tamen horum sententia sapientissimorum Principum auctoritate confirmari. Sic enim adhuc in deligendo constituendis Academijs loco obseruatum est à prudentibus: quibus in Urbibus Principes commorantur, eadem opera gymnasij celebritate dignas iudicari. Primum enim hoc amore Principem in bonas litteras esse oportere, vt eas, quantum fieri potest, assiduò in oculis, atq; in sinu ferre desideret. Deinde magni referre ad integritatem doctrinæ conseruandam, iuuenumque licentiam refrenandam, ipso Principe, grauissimisque viris, quorum consilijs in Rep. vtitur, arbitris, tractari studia litterarum. Denique, quæ in eligenda sibi sede Principes sequi solent, cæli salubritas, soli vbertas, atq; amœnitas, eorum quæ ad victum cultumque pertinent vilitas, & copia, secura pax, & tranquillitas, aliæq; eiusdem generis commoditates sunt eæ ipsæ, quas spectare Academiarum institutio-
res ju-